

Etapa națională a olimpiadelor școlare - 2023

Probă scrisă

ISTORIE

Clasa a XI-a

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I**(40 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „La 11 iunie 1948, Senatul SUA a adoptat o rezoluție ce schimba cursul politicii externe americane. Este vorba de rezoluția Vandenberg prin care se autoriza constituțional ca SUA să ia parte la un sistem colectiv de apărare în timp de pace. De fapt, această rezoluție a permis deschiderea discuțiilor la nivel înalt privind Alianța Atlantică; pregătirea condițiilor propice creării NATO. După negocierile preliminare, se trece la faza următoare și anume la discuțiile pregătitoare de la Washington. Astfel, la 6 iulie 1948, SUA și statele semnatare ale Tratatului de la Bruxelles (fără Luxemburg) încep negocierile privind viitorul tratat. Odată cu semnarea la 4 aprilie 1949 a Tratatului Atlanticului de Nord (...), cursa înarmărilor și competiția cuceririi spațiului cosmic (...) vor accentua confruntarea economică, politică, ideologică și diplomatică.

(P. Duțu, *Misiunile Strategice ale armatei Române în cadrul Alianței Nord Atlantice*)

B. „Din punctul de vedere al studiilor strategice, există opinia că nu s-a ajuns și nu se putea ajunge la o confruntare militară convențională, datorită faptului că ambele superputeri, SUA și URSS, s-au dotat cu arme nucleare, ceea ce a creat o situație militară strategică de «deterrence», adică de descurajare și blocare reciprocă. În cazul unui război real, s-ar fi ajuns la o distrugere reciprocă totală și, totodată, la o catastrofă mondială. Un rol important l-au jucat serviciile secrete, confruntându-se, în primul rând, cele americane (CIA, NSA) cu KGB-ul sovietic. Au fost implicate, însă, și serviciile secrete vest-europene (britanice, vest-germane, franceze, italiene etc.) și est-europene (Securitatea, STASI etc.).“ (J. L. Gaddis, *Războiul Rece*)

C. „Niciodată nu a existat un război care putea fi prevenit mai ușor prin acțiuni luate din vreme, ca acela care a devastat întinderi mari pe glob. (...) Bineînțeles, doamnelor și domnilor, că nu trebuie să lăsăm asta să se mai întâmple din nou. Acest lucru poate fi realizat numai prin obținerea, acum, în 1946, a unei bune înțelegeri, în toate privințele, cu Rusia sovietică, sub autoritatea generală a Organizației Națiunilor Unite și prin menținerea unei bune înțelegeri de-a lungul unor ani de pace, cu ajutorul lumii, susținută de întreaga forță a lumii vorbitoare de limbă engleză și a tuturor contractelor sale. Dacă populația Commonwealth-ului s-ar alătura Statelor Unite (...) ar fi o imensă garantare a securității“. (B. Walsh, *Modern European History*)

D. „Articolul 1: Părțile se angajează, conform prevederilor din Carta Națiunilor Unite, să rezolve prin mijloace pașnice orice dispută internațională în care ar putea să fie implicate, astfel încât să nu aducă atingere păcii (...) și dreptului internațional și să se abțină să recurgă în relațiile internaționale la amenințarea cu forța sau la folosirea forței în vreun mod incompatibil cu obiectivele Națiunilor Unite. (...)

Articolul 10: Prin acord unanim, părțile pot să invite să adere la acest Tratat orice alt stat european aflat în poziția de a urma principiile acestui Tratat și de a contribui la securitatea zonei nord-atlantice. Orice stat astfel invitat poate deveni parte la Tratat, în urma depunerii la guvernul Statelor Unite ale Americii a documentelor de aderare.“

(*Tratatul Nord-Atlantic, Washington, 1949*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați un eveniment diplomatic din sursa **A** și o consecință militară a acestuia din sursa **B**. **4 puncte**
2. Menționați câte un mecanism de cooperare în cadrul relațiilor internaționale din sursa **A**, respectiv din sursa **C**. **4 puncte**
3. Menționați o asemănare cu privire la modalitățile de prevenire a unui conflict militar, pe baza surselor **C** și **D**. **3 puncte**

4. Formulați, pe baza surselor **A, C și D** un punct de vedere referitor la Statele Unite ale Americii, susținându-l cu câte o informație selectată din fiecare dintre aceste surse. **9 puncte**
5. Prezentați alte două mecanisme sau politici de rezolvare a conflictelor, din deceniile trei-cinci ale secolului al XX-lea, în afara celor la care se referă sursele **A, C și D**. **10 puncte**
6. Prezentați două fapte istorice referitoare la formele de organizare statală din Europa, în primele două decenii ale perioadei contemporane. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Realizați, în aproximativ cinci pagini, o sinteză referitoare la **Europa în a doua jumătate a secolului al XX-lea**, având în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea unei asemănări și a două deosebiri dintre migrațiile desfășurate în spațiul Europei de Vest, respectiv în spațiul Europei de Est, în deceniile șase-șapte ale secolului al XX-lea;
- prezentarea a două modificări intervenite în regimurile politice din Europa Occidentală, în perioada 1955-1980;
- precizarea unei cauze și a două consecințe ale atitudinii României față de conflictele regionale din deceniile șase-șapte ale secolului al XX-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la integrarea europeană în ultimul deceniu al secolului al XX-lea și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă ! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea sintezei**, **evidențierea relației cauză – efect**, susținerea unui punct de vedere prin **argument istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată.